



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,  
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

**Stengel, Georg**

**Ingolstadij, 1649**

§. 11. Eiusdem mors, & exemplum vincendi tentationes carnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

admissum, à diabolo deceptus, per tres annos, fissa arbore manus strinxit. Arbori crucis, & continuæ pœnitentiæ nos astringamus, tunc merebimur morte beatâ Mariæ Ægyptiacæ obire.

Ad quam, vt, cum S. Eucharistia, post annum, dicto die, rediret Zosimas, morbo, ex illius prædictione, detentus est, ne ante tempus è cœnobio, cum ceteris, exiret. Exiens autem, destinato die, vidit illam, signo crucis facto, siccis vestigijs, per Iordanem, ad se venire; sumtaque sacra communione, iterum prodigiôsè calcatis aquis redire. Quâ anno sequente, eodem rebitans defunctam, inuenit, ascriptâ in pulueribus epigraphæ, qua eam iubebatur sepelire. Et sepeliuit, sed, leone terram duritiâ senis vires superantem effodiente. Ita Deus sanctis Angelis quoque, in manus tradit mortuos, qui in Domino moriuntur; sicut Zosimæ tradidit Mariam pœnitentem: quæ tametsi alia mira multa fecit, illud tamen inter maxima debet non illius, sed aliorum mira numerari, quòd plures habeat luxuriæ suæ, quàm pœnitentiæ imitatrices ac imitatores. Si sapitis, ô peccatores, & peccatrices, Dei (etiam meretrices, & adulteras, & fornicarios ad gratiam recipientis)

Q 4

piensis)

XI.  
MARIÆ  
ÆGYPTI-  
ACAE  
MORS, ET  
EXEM-  
PLVM  
VINCEN-  
DENTATI-  
ONES  
CARNIS.



duſ parens Noë, ad vindicandam Chami filij ſui impudentiam, eius filio huiuscemodi verbis maledixit: *Maledictus Chanaan ſeruus ſer- uorum erit fratribus ſuis; Benedictus Dominus Deus Sem, ſit Chanaan ſeruus eius. Dilatet Deus Iaphet, & habitet in tabernaculis Sem, ſitq; Chanaan ſeruus eius.* Quod agnoſcunt & SS. PP. Manebat antè, quàm vinum inueniretur, omnibus inconcuſſa libertas, ait S. Ambroſius, nemo ſciebat à conſorte natura ſue obſequia ſeruitutis exigere; non eſſet hodie ſeruitus, ſi ebrietas non fuiſſet. Quod & D. Auguſtinus tradit, cuius hæc ſunt: *Conditio ſeruitutis iure intelligitur impoſita peccatori: proinde nuſquam ſcripturarum legimus ſeruum, antequàm hoc vocabulo Noë iuſtus peccatũ filij vindicaret: nomen itaq; iſtud culpa meruit, non natura.* Si vini exceſſus in patre poſteris occaſionem fecit, vt ſeruituti addicerentur, & vel hac de cauſa nobis attendendum eſt, ne excedamus; quantò magis, ſi nos fecit ſeruos peccati, mancipia diaboli, & filios gehennæ? Rectè ergo ſapiunt, quibus aqua plus ſapit, qui cum Maria Ægyptiaca crapulam inediâ, conuiuia ieiunij, luxuriam vitæ aſperitate caſtigant. Deſipiunt, qui cum diuite epulone induuntur *purpura & byſſo, & epulantur quotidie ſplendide;*

Gen 9.25.

S. Ambr.  
lib. de  
Helia &  
ieiunio  
cap. 5.

S. Augu-  
ſtin. l. 19.  
ciuit. c. 15.

Luc. 16. 19

Q 5

transi-

S. Hiero-  
nym. ad  
Aman-  
tium,

Socrat.  
lib. 4. c. 1.  
Niceph.  
lib. 11. c. 1.

transibunt enim de bysso ad Orcum, de  
purpura ad flammam, de epulis ad sitim nec  
unicâ guttâ aquæ refrigerandam. Quæ qui  
feriò expendit, næ ille pœnitentiæ opera, præ  
illis supplicijs censet millies eligenda, tanto-  
que magis, si eum voluptas subuertit; quia,  
teste S. Hieronymo, *omne peccatum post fa-  
ctum pœnitentia sequitur: sola voluptas, in ipso  
pœnitentia tempore, præteritos stimulos patitur,  
ut ex hoc, quod corrigere cupimus, rursus sit  
materia delinquendi.* Adeò circumspectè est  
hoc bellum gerendum. Quare seduli animæ  
suæ custodes, vel primâ Cupidinis cogitatio-  
nem, tanquam ignem in manum incidentem  
excutiunt, horrentque. Nemo diu vel scintil-  
lam in vestem, aut faciem insipientē sustinet,  
sed illico abstergit, vel excutit; quia vel mi-  
nimâ morâ nocet, vritque. Ita turpis cogi-  
tatio, si non statim eijcitur, statim incendit.  
Valentinianus & Valens antè, quàm imperio  
potirentur, impij Iuliani in aula pij Christia-  
niq̃ue fratres, inclyti militiæ duces, multa  
constantie & fortitudinis exempla ediderunt,  
honores, patriam, vitam priùs, quàm fidem  
relinquere parati. Horum vnus Valentini-  
anus Iouinianæ legionis dux aliquando Iu-  
liano Imperatori præsens, dum sacrificulus,  
in

in fano, idolis immolaret, Iulianumq; vuidis  
folijs aspergeret, vbi animaduertit, vel vni-  
cam idololatricæ aquæ guttam Imperatori  
destinatâ sibi in vestem delapsam, vehemen-  
ter iratus popam, coram Iuliano, asperis ver-  
bis accepit, atq; educto gladio particulam  
illam sacrilegâ guttâ contaminatam, è veste  
sibi excidit, atque abiecit. Ob quod factum  
ab Apostata in exilium missus, quasi de victo-  
ria triumphauit. Et vera sanè illa victoria  
fuit. Vtiam sic omnes abhorrent & excin-  
derent asperfas in pectus Venereas cogitatio-  
nes, tantò detestabiliores, quantò plus est,  
mentem quam vestem habere maculatam!  
Non tamen cogitationes tantùm eiusmodi  
sunt abscindendæ, sed ipsa etiam semina  
malarum cogitationum. Epulæ lautiores, &  
potus vini, ventrisque saturitas seminarium  
sunt libidinis. Nec vestium mollities aut  
splendor oculos aspicientium faciunt castio-  
res. Et tamen harum rerum maximus est  
tunc vsus, quando diebus festiuis Deum ma-  
ximè par est venerari. Ille precibus sacris,  
elemosynis, operibus pœnitentiæ honora-  
tur; vino, dapibus, saturitate & ebrietate  
Bacchus & Venus coluntur. Quod Aristip-  
pus falsè luxum suum excusans perstrinxit.

*Cùm*

Laërt. l. 2.  
cap. 8.

Cum enim quidam illi probro darent, Quod splendide exquisitèq; viveret Philosophus: Id, inquit, si vitium esset, in celebritatibus Deorum, nequaquam fieret. In his enim & magnificè vestiri, & lautissimo ciborum apparatus solent uti. Porro cum Dijs sint infensi vitys, non placarentur, si iritarentur eiusmodi magnificentia, si ea cum vitio esset coniuncta. Sic ille quidem elusit convitiium, non ostendit, quid esset optimum. Optimum est, optimum Deum, moribus optimis venerari. Qui autem dies sacros, pontificalibus epulis comestationibusq; profanant, non solum duplici se modo contaminant, & bona negligendo, & mala patrando, sed etiam ostendunt, ventrem se pro suo Deo adorare, ac Veneris pupillos mancipiaque esse, quæ sine Cerere & Baccho friget, mererique morbos, quos sua intemperantia efficiunt,

Idem l. 6.

Innocen.  
de vilit.  
con, hum.

cum & Diogenes stomachatus sit in eos, qui pro bona valetudine Dijs munera offerrent, & in ipso sacro omnibus voluptatibus se obruentes perderent. Parum autem esset, si corpus duntaxat perderent, jam etiam animam perdunt in gehennam, æternam cum Epu-lone sitim passuri. *Gula Paradisum clausit, ait Innocentius, primogenituram vendidit: suspendit pistorem, decollavit Baptistam. Nabuzardan*

*zardan princeps cocorum templum incendit, & Ierusalem totam euertit. Baltasar manum contra se scribentem aspexit in conuiuio, & eadem nocte interfectus est à Chaldeis. Quot vel nostro tempore, audiuius inter Capitolinas dapes animâ efflasse? Itaque multi etiam, in hac vita, suamet auiditate edendi atq; potandi haud ambiguè grauitè puniuntur. Quod vel Socrates animaduertens, dicere solebat, eos, qui se ad continentiam ac frugalitatem exereuissent, & longè plus habere voluptatis, ac minus dolorû, quàm qui summa cura vndiq; pararent oblectamenta: quòd voluptates præter intemperantiam præter animi sibi malè conscij cruciatum, præter infamiam ac paupertatē, frequenter ipsi etiâ corpori plus adferant molestiæ, quàm delectationis. Contra, quæ sunt optima, eadem fiunt iucundissima, si quis assueuerit. Rectè igitur frugalis vita Alcinoi mensis, luxus Tantali hortis cõparatur. Vt nauæ nimium onerantes nauē, deinde in exhaurienda sentina laborant: ita qui corpus onerant cibis, ac deinde clysteribus inaniunt. Tale est in ventrem cibos mittere, ait S. Chrysostronus, quale si quisquam eos in cloacam proijceret. Magis autem non tale, sed multo peius: hic enim finum operatur, sine tua lesione,*

Laërt. l. 2.  
cap. 5.

S. Chryst.  
hom. 29.  
in ep. ad  
Hebræos.

*lesione, illic autem plurimos morbos, plurimasq;*  
*procreat agritudines. Quod facit fames, hoc facit*  
*& plenitudo ciborū; magis autem multò peiora.*  
*Fames quippe in paucis diebus aufert hominem, &*  
*liberat ex hac vita pœnali: excessus verò ciborum*  
*consumit & putrefacit corpus humanum, & ma-*  
*cerat agritudine diuturna, & tunc eum morte*  
*crudeli consumit. Sicut enim, ait idem, terra,*  
*qua valde humecta est, generat vermes & simos,*  
*cum compluitur, vel cum plurimum sibi humore*  
*retinet: terra verò qua libera est ab humoribus,*  
*fructuū facunditate decoratur, si ex abundantia*  
*non corrumpatur aquarū: ac si etiā non colatur,*  
*ultro tamen gramina subministrat: si verò colat-*  
*tur, fructuū facunditate pollebit. Obsecro igitur,*  
*ne nostrum corpus vitiosum & inutile faciamus;*  
*neq; ei vitia inseramus, sed fructus utiles, & ar-*  
*busta fructuosa, ne ea dissoluamus per immodera-*  
*tionē ciborū. Immoderatio quippe pro fructibus*  
*vermes facit. Sic insita nobis cupiditas amores tur-*  
*pes, & voluptates turpiores generat. Numquid*  
*igitur præstat, cum Zosima, cum Maria Ægy-*  
*ptiaca, & cum tot millibus Sanctorū corpus*  
*ieiunijs salubriter extenuare, quàm in tot-*  
*hui⁹ vitæ morbos, & vitia, & alia incōmoda,*  
*& deniq; ad alendas sempiterni ignis flāmas,*  
*adipare? Vē tunc pinguibus, beatè macilentis.*